CZĘŚĆ XLVII — № 36. ROK 24 — (1853.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{12}{24}$ MAJA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{11}{23}$ MAJA.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 6 Maja, Jenerał-Gubernator Wschodniej Syberyi i Dowodzący wojskami w niej rozłożonemi, Jenerał-porucznik *Murawjew 3*, uwolniony zostaje na urlop za granicę, dla poratowania zdrowia.

Rozkazy dzienne CESARSKIE *w Wydziale służby Cywilnej.*

2 Maja (w Gatczynie.) Otrzymują urlop za granicę, Senatorowie: Rzeczywisty Radzca Tajny *Strekałow* i Radzca Tajny hrabia *Zawadowski*, do wód mineralnych niemieckich, od 17 Marca po 1 Września, 1853, z włączeniem okresu wakacyjnego, i Senator Ogólnego Zgromadzenia Departamentów Warszawskich, Radzca Tajny *Funduklej*, do wód mineralnych na 4 miesiące.

4 Maja (Tamże.) Otrzymują uwolnienie od służby, na własną prośbę, Kurator magazynów zbożowych pow. Poniewiezskiego, Assesor Kollegialny *Ejdrygiewicz* i Assesor niezmienny Bychowskiego Sądu Ziemskiego, Radzca Honorowy *Kognowicki*, z rangą Assesora Kollegialnego; — mianowani Radzcy Kollegialni: Dyrektor Szkół gub. Mohylewskiej *Modestow* i Starszy Nauczyciel S.-Petersburskiego Łaryńskiego Gymnazyum *Andrjewski*, pierwszy Starszym Nauczycielem Gymnazyum Pskowskiego, a ostatni pełniącym obowiązki Dyrektora Szkół gubernii Mohylewskiej; — otrzymuje dymissyą na własną prośbę, Inspektor Gymnazyum Mohylewskiego, Radzca Dworu *Paszczenko*.

5 Maja (Tamże.) Za odznaczającą się służbę podwyższony do rangi Radzcy Dworu, Pomocnik Starszego Urzędnika Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego, Assesor Kollegialny *Żelechowski*; — wykreśleni zostają ze spisów, zmarli (w liczbie innych), Senator, Rzeczywisty Radzca Tajny *Sucharew*, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Referent (производитель дѣлъ) Kancellaryi Sekretarza Stanu dla przyjmowania próśb, do podnóżka Tronu zanoszonych, szambelan *Frołow*, Główny Medyk Wydziału Dróg Kommunikacyj i gmachów publicznych, Sztab-lekarz *Miller* i zaliczony do Departamentu Zagranicznego Handlu *Grabbe*.

6 Maja (w Petersburgu.) Mianowani: Cywilny Gubernator Samarski, Radzca Tajny *Wołchowskoj*, Senatorem; Prokuror gubernijalny Wileński, Kamer-junker, Radzca Kollegialny *Siemionow*, Urzędnikiem nadetatowym Biura Oberprokurorskiego w Rządz. Senacie; — otrzymuje urlop za granicę, na 29 dni nad okres wakacyjny, Członek Rady Państwa, Radzca Tajny *Bachtin*.

— Przez Reskrypta CESARSKIE z dnia 19 Kwietnia, nadane najłaskawiej zostały ordery: Św. Alexandra Newskiego, Arcybiskupowi Chersońskiemu i Taurykciemu *Innocentemu*; Św. Włodzimierza 2 klassy, Arcybiskupowi Ryzskiemu i Mitawskiemu *Platonowi* i Spowiednikowi JJ. CESARSKICH Mości, Ober-Kapelanowi Głównego Sztabu i Korpusów Gwardyi i Grenadyerów, Protopresbyterowi *Bażanow*.

— Przez takież Reskrypta z dnia 11, 14, 15, 16, 17, 19, 23 i 30 Kwietnia, najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Orła Białego, Radzca Tajny, Senator, Członek Kommisyi Kodyfikacyjnej Królestwa Polskiego *Hube*; — Św. Włodzimierza 2 klassy, Rzeczywisty Radzca Stanu, Szambelan *Remer*; — Św. Anny 1 klassy z koroną, Jenerał-adjutant, Vice-admirał, Dyżurny Jenerał Głównego Sztabu Marynarki J. C. Mości hrabia *Heyden*, Naczelnik Wydziału Artylleryi Komitetu wojskowo-naukowego, Jenerał-porucznik *Diadin 1*, Naczelnik 7 okręgu korpusu Żandarmów, Jenerał-major *Lwow 1*, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Członek Kody-

fikacyjnej Kom. Król. Polskiego *Zaborowski*, Zarządzający korrespondencyą II Oddziału przybocznej J. C. Mości Kancellaryi *Teubel*, pełniący obowiązki Marszałka Dworu *Bachmetiew*, Pomocnik S.-Petersburskiego Poczt Dyrektora *Zadowski*, Dyrektor Departamentu Gospodarczego Głównego Zarządu Wydziału Dróg Kommunikacyj i Budów Publicznych *Bezkorowajnyj*, Dyrektor Drugiego Departamentu Ministerstwa Dóbr Państwa *Szelechow* i Cywilny Gubernator Estlandski *Grünwald*; — Św. Anny 1 klassy, Jenerał-adjutant, Vice-admirał *Putiatin*, Naczelnik 1 dywizyi floty Vice-admirał *Zamycki*, Radzcy Tajni: Kurator honorowy S.-Petersburskiej Rady Opiekuńczej Domu Wychowania (Podrzutków) *Jakubowski*, i Zarządzający Kommisyą Umorzenia Długów Państwa *Getz*, Towarzysz Głównozarządzającego Wydziałem Dróg Kommunikacyj i Budów Publicznych Jenerał-major Inżenierów *Gerstfeld*; Jenerał-majorowie: liczący się w jeździe Nakazny Ataman Uralskiego wojska kozaków *Hene*, Naczelnik 8 okręgu korpusu Żandarmów *Wlachopułow*, Naczelnik 5 okręgu tegoż korpusu *Czerkiesow*, i zostający w Ministerstwie Wojny *Wochin*, Rzeczywiści Radzcy Stanu: pełniący obowiązki Koniuszego Cesarskiego Dworu hrabia *Hendrikow*, Członek Rady Kontroli Państwa *Markow*, Dyrektor Kancellaryi Namiestnika Kaukazkiego *Szczerbinin*, Zarządzający Kancellaryą S.-Petersburskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora *Żdanow*, Gubernator Cywilny Liflandski, Szambelan *von Essen*, Dyrektor Pierwszego Departamentu Dóbr Państwa *Hahn*, zostający w Ministerstwie Spraw Zagranicznych *Krusenstern*, Zarządzający Moskiewską Synodalną drukarnią *Borozdin* i Zarządzający Głównym Petersburskim archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych *Timkowski*.

Po 6 Maja zostawało chorych na cholerę w Petersburgu 366 — w ciągu doby zachorow. 41 — wyzdr. 22 — umarło 17 — po 7 Maja pozostało chorych 368.

W ciągu doby zachor. 37 — wyzdr. 19 — umarło 14 — po 8 Maja pozostało chorych 372.

W ciągu doby zachor. 34 — wyzdr. 23 — umarło 16 — po 9 Maja pozostało chorych 367.

W ciągu doby zachor. 33 — wyzdr. 50 — umarło 13 — po 10 Maja pozostało chorych 337.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 4 (16) Maja.

USTAWA
O szkole Sztuk Pięknych w Warszawie.

(Ciąg dalszy, patrz № 29.)

Rozdział IV.
O Radzie Szkoły Sztuk Pięknych i posiedzeniach Nauczycieli każdego Oddziału.

§ 20 Dla rozpoznawania ważniejszych przedmiotów wszystkich Oddziałów dotyczących, ustanawia się Rada z Dyrektora i Nauczycieli; dla rozpoznawania zaś przedmiotów tyczących się jednego tylko Oddziału, ustanawiają się osobne posiedzenia, z Dyrektora i Nauczycieli każdego Oddziału.

§ 21. Na Radzie Szkoły roztrząsają się rapporta Nauczycieli o postępach i sprawowaniu się uczniów, naznacza się przejście z jednego kursu na drugi, zatwierdzają się zadania wybrane na posiedzeniach Oddziałów, przyznają się patenta, nagrody i stypendia.

§ 22. Jeżeli wykroczenie ucznia zasługuje, na zasadzie ogólnych prawideł o karności szkolnej, na karę cielesną lub oddalenie ze szkoły, to rozpoznanie tego wykroczenia i oznaczenie stosownej kary należy także do Rady.

§ 23. Posiedzenia Rady bywają zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne mają miejsce w miesiącu Listopadzie, po ostatecznych examinach, w celu naznaczenia tematów do wykonania, w Marcu, po skończeniu kwartalnych examinów z rysunków, w połowie Czerwca po rocznych examinach dla przejścia na wyższe kursa, i w końcu Czerwca, w czasie wystawy prac Uczniów, w celu przyznania nagród i patentów; nadzwyczajne zaś posiedzenia wyznaczają się w każdym razie, gdy tego okaże się potrzeba.

Uwaga. Przy przyznawaniu nagród i patentów w Oddziale Budownictwa, Dyrektor i Nauczyciele, mieć będą na względzie zdanie Budowniczych delegowanych przez Radę Budowniczą, a w Oddziale Malarstwa i Rzeźbiarstwa, zdanie miłośników Sztuki i artystów, zapraszanych na posiedzenie Rady przez Kuratora Okręgu.

§ 24. Wnioski Rady względem nowych potrzeb Szkoły Sztuk Pięknych, wyznaczania uczniom stypendyów i nagród, wydawania im patentów, a także i relegowania ich z tejże Szkoły, przedstawiają się do decyzyi i zatwierdzenia Kuratora.

§ 25. Obowiązki Sekretarza w Radzie i posiedzeniach Oddziałów pełnią Nauczyciele, wedle wyznaczenia przez Dyrektora.

§ 26. Na posiedzeniach Oddziałów odbywają się examina uczniów wstępujących do Szkoły, stanowi się o ich przyjęciu, wyznacza się przejście ich z jednej klassy rysunków do drugiej, i wybierają się zadania dla tych, którzy już skończyli zupełny kurs nauk. Liczba takich posiedzeń nie jest oznaczona. W nich mogą brać udział ci Nauczyciele z drugich Oddziałów, których obecność okaże się potrzebną.

(*D. c. n.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEŃ, *11 Maja.* Dziś, o godzinie 5 po południu, Król Jmć Belgów i J. K. W. Xiążę Brabancyi przybyli tu i byli spotkani na stacyi drogi żelaznej północnej przez Cesarza Jmci i Arcyxiążąt. Feldmarszałek-lejtnant hrabia de Linanges, pułkownik hrabia Wrbna i majorowie hrabia Mensdorff i hrabia Pimodan byli wysłani do Oderberg na spotkanie Króla Jmci Leopolda i pozostaną przy nim i Xięciu Brabancyi przez czas pobytu dostojnych Gości w Wiedniu. Król Jmć wysiadł w hotelu Poselstwa Belgijskiego, gdzie niezwłocznie Cesarz Jmć Go odwiedził, poczém obaj Monarchowie udali się do Cesarskiego Zamku.

13 Maja miał odbyć się wielki popis wojsk na cześć Króla Leopolda.

Sądząc z czynionych przygotowań, najświetniejsze uroczystości będą wyprawione na przyjęcie Monarchów, którzy się zjadą do Wiednia, jako karuzele, turnieje, wyścigi wodne w Laxenbourg, widowiska galowe, przeglądy, i t. p. Wszystkie wojska rozłożone w okolicach Wiednia zbiorą się do stolicy na 16 bieżącego miesiąca.

Na przyjęcie Króla Jmci Pruskiego przepysznie są wyporządzone pokoje Kancellaryi Stanu.

— Królowa Jmć Amalija Grecka przybyła tu 10 Maja, była przyjęta na stacyi drogi żelaznej południowej przez N. Cesarza Jmci, Arcyxiężnę Zofiję, Arcyxięcia Karola Ludwika, Posła Bawarskiego hrabię Lerchenfeld, Konsula Jeneralnego Greckiego barona Sina, i wielu znakomitych greków, zamieszkałych w Wiedniu. Królowa Jmć wysiadła w hotelu *Arcyxięcia Karola* i nie zabawi nad dwa lub trzy dni. *(J. de S.-P.)*

— Xiążę Metternich wprędce ma obchodzić ośmdziesiątą rocznicę swoich urodzin. Prócz głuchoty, która go trapi, xiążę używa najlepszego zdrowia.

— Rząd przedsięwziął skuteczne środki dla zaradzenia klęsce głodu, który się gwałtownie objawił w Galicyi skutkiem choroby kartofli, nieurodzaju zboża i zbyt przedłużonej zimy.

— Plan kościoła budującego się na pamiątkę ocalenia życia Cesarza jest już gotowy i ma być wkrótce przedstawiony na zatwierdzenie Arcyxięciu Ferdynandowi Maxymiljanowi.

— Marszałek hrabia Radecki spodziewany jest na 18 Maja do Medyolanu; ma on założyć główną kwaterę na całe lato w Villa di Monza. *(P. P.)*

PRUSSY. J. K. Wysokość Xiążę Karol Pruski otrzymał installacyą na Wielkiego Mistrza orderu świętego Jana.

— Król Jmć nadał Xięciu Brabancyi order Orła Czarnego.

— 12 Maja przybyli do Berlina z Drezna, i zatrzymali się w pałacu Królewskim, JJ. KK. WW. Xiążę i Xiężna Genui.

— 13 Maja, w Zamku Królewskim, odbyło się uroczyste zamknięcie Sessyi Izb przez Prezydenta Rady Ministrów P. Manteuffel. Przed tém na dni kilka Pierwsza Izba jednomyślnie zatwierdziła traktat handlowy i celny, zawarty 19 Lutego z Austryą, tudzież ugodę względem odnowienia Zollvereinu, oraz przyjęła budżet na rok 1853 i prawo uchwalone przez drugą Izbę, stanowiące, że dzieci nie będą mogły być używane do robot po fabrykach jak po 12 latach skończonych, ani pracować więcej, nad 8 godzin dziennie.

— Korrespondencye z Berlina mówią o nowych nieporozumieniach, zaszłych w łonie Gabinetu Pruskiego. Żaden z Ministrów nie będzie towarzyszył Królowi w podróży do Wiednia.

— Przybyli do Berlina z Kopenhagi J. K. W. Wielki Xiążę Mecklembourg-Schwerin i Jego Wysokość Xiążę Fryderyk Hesski.

— 14 Maja odbył się pod Lipami wielki popis wojsk załogi Berlińskiej, na którym Król Jmć znajdował się w orderze Sardyńskim, w towarzystwie W. X. Mecklemburgskiego, Xięcia Genui, Xięcia Fryderyka Hesskiego i Xiążąt Królewskiego Domu. Po paradzie był u Dworu obiad galowy.

— Gazeta Düsseldorfska donosi, że wielu jezuitów, przeznaczonych do nowego klasztoru, mającego się założyć w Kolonii, już tam przybyło. Słychać że kilka innych domów tegoż zakonu mają być założone w prowincyi nadreńskiej, zaczynając od Bone. *(J. de S.-P.)*

MUNICH, *10 Maja*. Donoszą z Neapolu, że Król Maxymiljan, po wycieczce dokonanej z Palermo do Katany, a potém w głąb Sycylii i do Syrakuzy, wsiadł na okręt w tym ostatnim porcie 26 Kwietnia i przybył szczęśliwie, 29 tegoż miesiąca, do Neapolu, gdzie Król Jmć Obojej Sycylii przyjął N. Pana w zamku Chiatamone.

— W Gazecie urzędowej ogłoszony został rozkaz Ministrów Spraw Wewnętrznych i Zagranicznych, iżby na przyszłość pasporta podróżnych angielskich, przybywających do Bawaryi, były wizowane przez poselstwa Bawarskie, jak i innych podróżnych. Tém rozporządzeniem zniesione zostają dotychczasowe postanowienia, z mocy których, anglicy, mający tylko pasporta władz swoich, mogli swobodnie przyjeżdżać do Bawaryi i tam zostawać. *(P. P.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *10 Maja*. Podług listów z Berlina, Xiążę Albert, małżonek Królowej Angielskiej, zjedzie do Gotha, swego rodzinnego miasta, dla wzięcia udziału w rozprawach nad zagadnieniem w przedmiocie Dóbr Państwa. W roku 1848, jak wiadomo, wszystkie dobra Turyngskie i Koburgskie, zostały przyłączone do dóbr Stanu. Xiążę Albert, wraz z innemi dziedzicami, zaprotestował się przeciw takowemu rozporządzeniu. Dziś sprawa o tém przypada pod rozbiór wszystkich Członków Domu Saxe-Cobourg. Panujący Xiążę Koburgski jest, jak wiadomo, bezdzietny i domniemanym jego następcą, jest drugi syn Xięcia Alberta i Królowej Wiktoryi. Ztąd Xiążę Albert ma najbliższy interes w rozwiązaniu tego zagadnienia.

Londyn, 11 Maja. Zaczęła wychodzić nowa gazeta w Londynie *the Press*, która ma być głównym organem przywodzców torysowskiej oppozycyi. Pismo to, redagowane z wielkim talentem, zajmie zapewna znakomite miejsce w prassie peryodycznej angielskiej.

— Podług podań urzędowych, liczba arkuszy gazet, ostemplowanych w roku zeszłym po jednym penny, wynosiła 16,599,602; a summa z nich zebrana 34,582 funty, 14 szylingów, 6 denarów.

— W przeszłą Sobotę znakomite damy i członkowie arystokracyi odwiedzali, w hotelu Stafford house, Panią Beecher Stowe, przybyłą ze Stanów Zjednoczonych. (*) W tej liczbie byli Xiążę i Xiężna Sutherland, Xiążę i Xiężna of Argyll, lord John Russell, lord i lady Palmerston, hrabia Carlisle,

(*) Jest to gorliwa *abolicyonistka*, czyli stronniczka wyzwolenia negrów i autorka sławnego romansu, napisanego w tym duchu.

*

Minister Skarbu P. Gladstone, margrabia Lansdowne, Arcybiskup Dublinu, i t. d.

Xiążę Sutherland przedstawiał panią Stowe zgromadzeniu, poczém hrabia Shaftesbury miał do niej nader pochlebną przemowę, na którą odpowiadał ojciec pani Stowe, P. Beecher. Następnie damy zaproszone były do salonu, gdzie było przygotowane śniadanie. Tam pani Stowe rozmawiała z każdą ze swych gości, zapewniając, że uczucia kobiet amerykańskich są inne niż się zdaje.

— Nowy Minister Amerykański w Londynie, P. Buchanan, zamierzył, jak twierdzą, dać przykład skromności i prostoty życia.

Londyn, *12 Maja*. Odebrano z Triestu, przez telegraf podmorski, wiadomość o przybyciu poczty indyjskiej.

W dniu 19 Marca, wojska dowodzone przez sira Johna Cheape, zdobyły oboz herszta bandytów birmańskich Meatona pod Donabew, po zaciętej czterogodzinnej walce, w któréj było zabitych i rannych 120 ludzi.

Niemasz pewnych wiadomości o stanie rzeczy w Ava i o dalszych poruszeniach armii angielskiej.

Doniesienia z Chin są po 27 Marca. Sir G. Bonham wyjechał był do Schang Hai. Powstanie czyniło takie postępy, iż Cesarz Chiński został zmuszony prosić o pomoc Anglii. Jeśli, jak sądzić należy, wiadomość ta jest prawdziwa, cała organizacya Cesarstwa Chińskiego stanowczej ulegnie zmianie. Przyjęcie pomocy Państwa Europejskiego, obali samo przez się systemat dotychczasowy odosobnienia Chin od wszelkich stosunków i wpływów zewnętrznych i cywilizacya europejska wtargnie ryczałtem i skombinuje się z odwieczną cywilizacyą miejscową, ku wzajemnemu pożytkowi.

Przez tęż pocztę odebrano wiadomości z Przylądka Dobrej Nadziei z dnia 22 Marca. Wojna z Kaframi ukończyła się zupełném poddaniem się przywodzcy Sandilli, który został wyparty po za Kei, z całém swojém buntowném pokoleniem. Jenerał Cathcart zawarł traktat pokoju 9 Marca.

— Dziś Sąd Skarbowy, w drodze appellacyjnej, rozsądził sprawę izraelity, aldermana Solomons, który, będąc obranym na deputowanego do Izby Gmin, zasiadł w niej, nie chcąc i nie mogąc wykonać wymaganej przysięgi. Sąd potwierdził wyrok pierwszej instancyi, uznający Pana Solomons wyłączonym z Izby i skazujący go na karę pieniężną.

— Wczora Kanclerz Skarbu obwieścił, że jego plan zamiany konsolidów 3-procentowych zmniejszonych i fondów Oceanu południowego będzie w zupełności wykonany i że otwarte zostały xięgi dla osób, które zechcą zamienić swoje renty na jeden ze trzech nowych fondów.

— Podług *Morning-Herald* miał miejsce 27 Kwietnia pojedynek między sirem Robertem Peele i P. Bernal Osborne, deputowanym z Middlesex, z powodu mowy mianej przez P. Peel we względzie billu o izraelitach. Kula pistoletu P. Osborne przebiła rękaw sukni przeciwnika i sprawa ukończyła się bez krwi przelewu.

(J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, *12 Maja*, *wieczorem*. (Przez telegraf.) Dziś jeszcze rozprawy nad projektem prawa o pensyach cywilnych nie postąpiły do tyla, iżby projekt ten mógł być wzięty na głosy. Projekta praw o udzieleniu 300,000 franków wdowie Marszałka Ney i o przywróceniu kary śmierci za najcięższe zbrodnie Stanu, spotykają żywy opór w Izbie Prawodawczej.

— Rozchodzi się pogłoska, że jenerał Narvaez, bardzo lubiony przez Cesarza i wielki stronnik jego rządów, będzie mianowany Posłem Hiszpańskim w Paryżu.

— Lekarze doradzają Cesarzowej udać się na lato do wód, nie zgadzają się wszakże dotąd w wyborze takowych.

— Od pięciu dni co nocy w Paryżu są przymrózki; jaskółki znikły zupełnie.

— W rozmaitych gazetach wiele mówią o projekcie zniesienia przemysłu gałganiarzy. Jest ich około 20,000 w Paryżu, a głównem ich siedliskiem są kwartały Mouffetard, i stare mury, w okolicach Pola Marsowego, dawnego klasztoru Bernardynów. Rozmaite plany były podawane, dla urządzenia tej części ludności Paryzkiej. Mowa była o kolonizowaniu ich w Sologne lub Algeryi, nakoniec o wyprowadzeniu wszystkich gałganiarzy za Paryż, na równiny Issy albo St. Denis. Nic wszakże jeszcze nie uradzono ani co do nich samych, ani we względzie ważnych kwestyi, mających z ich przemysłem związek.

— Zapewniają, że odebrano w Paryżu doniesienie, iż Wielkorządzca Algeryi przybył już do Bougie, zkąd uda się do Setif, dla objęcia dowodztwa nad korpusem, przeznaczonym na wyprawę przeciw Kabylii. *(P. P.)*

— W gazecie *Patrie* piszą: «Dowiadujemy się, że okręt *Phoenix*, który wypłynął na nową wyprawę dla odszukania sira Johna Franklina, dowodzony przez kapitana Inglefield, był spotkany na morzu w najlepszym stanie.

«P. Bellot, oficer marynarki francuzkiej, znajduje się na tym okręcie. *Phoenix* wysłany z Anglii przez lady Franklin ma instrukcyą przejść na ocean lodowaty przez ciaśninę Behringa dla odkrycia tą drogą, która jeszcze nie była zbadana, śladów wyprawy Franklina.

«Ta droga, wskazana przez samegoż P. Bellot, jest dziś jedyną, na której pozostaje jakakolwiek nadzieja, albowiem drogi przez ciaśninę Lancastre i zatokę Hudsona, mimo najpilniejszych poszukiwań, do żadnego nie doprowadziły wypadku.

— W Monitorze Powszechnym czytamy: «Kapitan Anders Oriander, dowodzca brygu ruskiego *Oegir*, po wielu usiłowaniach i z wielkiém narażeniem, przy pomocy lejtnanta Petterson i majtka Frank, zdołali uratować w nocy na 24 Listopada zeszł. roku, w bliskości wyspy Ouessant, ekwipaż okrętu kupieckiego francuzkiego *Gaspard Monge*. Po zachowaniu naszych marynarzy przez 41 dzień na swym statku z najuprzejmiejszą gościnnością, kapitan wysadził ich w Marsylii.

«Cesarz Jmć w nagrodę tak chwalebnego znalezienia się

kapitana Oriander, nadał mu medal honorowy złoty 1 klassy, jego lejtenantowi P. Petterson takiż medal 2 klassy, a majtkowi Frank, medal srebrny 1 klassy.

Paryż, 13 Maja, wieczorem. (Przez telegraf.) Na posiedzeniu dzisiejszem Izby Prawodawczej, artykuł 1 prawa o pensyach cywilnych został przyjęty większością 132 głosów przeciw 100, w skutek oświadczenia przez P. Baroche, że projekt ten, w części przynajmniej, jest dziełem samego Cesarza.

Projekt udzielenia 300,000 fr. Pani Ney, spotyka wielki opor w Kommisyi, mającej zeń zdawać sprawę.

— Cesarz i Cesarzowa w tych dniach przejadą do Saint Cloud, zkąd Cesarzowa Jmć uda się do wód Pyrenejskich.

— Odebrano w Paryżu wiadomość telegraficzną z Madrytu, że hrabia de San Luis, któremu, po P. Torre de Ayllon, był ofiarowany portfel Spraw Zagranicznych, również go odmówił. *(J. de S.-P.)*

NIDERLANDY.

HAGA, *10 Maja.* Gazeta Amsterdamska *Courant* zapewnia, że projekt utworzenia nowego Ministerstwa Prac Publicznych, został zaniechany z pewnych politycznych względów.

— Wieśniacy usiłowali zbrojną ręką, w dniu 8 Maja, pod Oss, otworzyć tamę Meerkade, dla wypuszczenia wód, które zalewają ich pola. To się im powiodło po rozpędzeniu wystrzałami gwardyi miejskiej i policyi. *(P. P.)*

SZWAJCARYA.

Gazeta *Bund*, ogłosiła odpowiedź Rady Federalnej na ostatnią notę Gabinetu Austryackiego. Rada utrzymuje w tym akcie, że gdy Austrya nie ma żadnego uzasadnionego powodu do zażaleń, przeto odmowione zostaje wszelkie dalsze ustępstwo, jako przeciwne godności i niepodległości Związku Helwetskiego i Rada w skutek tego nalega o niezwłoczne przywrócenie stosunków dobrego sąsiedztwa na granicy Tessińskiej. Korrespondencya z Berny do *Gazety Pocztowej* każe się domyślać, że w skutek podobnych, jak ze strony Austryi, kroków Rządów Wirtembergskiego i Badeńskiego, które przesłały też noty Radzie Federalnej, położenie Szwajcaryi mogłoby bardziej jeszcze się pogorszyć, wnosić bowiem należy, że Austrya porozumiała się z temi Rządami, o zamknięcie granicy szwajcarskiej z ich krajami.

— Ostatniemi czasy, na żądanie Rządu Francuzkiego, trzej wychodzcy polityczni wysłani zostali z Genewy. *(J. de S.-P.)*

WŁOCHY.

RZYM. Ojciec święty wybierał się 7 Maja na dwa tygodnie do Porto Anzio. Był to, jak wiadomo, port Nerona. Życzeniem jest powszechném, iżby dawne znaczenie tej miejscowości było przywrócone i żeby ona stanowiła morską przystań Rzymu. Sądzą, iż to zagadnienie zostanie rozwiązane w obecnej podróży Papieża.

— Umarł w Rzymie, 8 Maja, jenerał Jezuitów, X. Rothan. *(J. de S.-P.)*

HISZPANIJA.

Times odebrał depeszę telegraficzną z dnia 4 Maja z Madrytu, donoszącą, że w Feracia, pod Barceloną, aresztowano trzynaście osób, posądzonych o należenie do towarzystwa tajnego. Wszyscy ci spiskowi są francuzi lub włosi.

Madryt, 6 Maja. Wyszła nowa organizacya Corregidorów, z której wypada oszczędność dla Skarbu około miljona.

Madryt, 7 Maja. Jest podobieństwo, że portfel Ministerstwa Spraw Zagranicznych będzie przyjęty przez hrabię de San Luis (Sartoriusa.)

— Podług nowej gazety *El Trono y la Constitucion*, Xiążę Alby i Berwicku będzie mianowany Posłem w Paryżu, a P. Gonzales Bravo w Londynie. *(J. de S.-P.)*

AMERYKA.

NEW-YORK, *30 Kwietnia.* Pierwszym krokiem polityki nowego Prezydenta, P. Pierce, względem Ameryki środkowej, będzie wniesienie na zatwierdzenie Senatu traktatu, zawartego przez P. Squien z San-Salvador. Traktat ten, odkładany z obawy poróżnienia się z Anglija, zrywa wszelkie związki przymierza Stanów Zjednoczonych z Mocarstwami europejskiemi.

— Skutkiem zejścia P. King, godność Vice-prezydenta Stanów pozostanie wakującą, aż do przyszłych wyborów Prezydenta. Prezes Senatu, P. Atchison, ze stanu Missouri, nie jest Vice-prezydentem z prawa, albowiem według brzmienia aktu Kongressu z miesiąca Marca 1792, Prezes Senatu zostaje Prezydentem Stanów, w jedynym przypadku śmierci lub niezdolności Prezydenta i Vice-prezydenta z wyboru.

— Wkrótce New-York będzie miał wielki i przepyszny teatr Opery. Składka na ten przedmiot wynosi już 188,000 dollarów. Sądzą że otwarty będzie w przyszłym Grudniu i na otwarcie to spodziewają się przybycia Pani Grisi i P. Mario.

— P. Dix mianowany został Posłem Stanów w Paryżu, a P. Dillaye, Sprawującym interessa w Bruxelli. P. Martin van Buren, były Prezydent Stanów Zjednoczonych, odpłynął, wraz ze swym synem, na ostatnim statku parowym do Europy. *(J. de S.-P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *14 Maja.* Tak wielka mniejszość, jaka się okazała w Izbie Prawodawczej przy przyjęciu 1 artykułu prawa o pensyach cywilnych, mimo to, iż wiadomo było, że projekt jest dziełem samego Cesarza, uważana jest za porażkę odniesioną przez Rząd i wzbudza wielkie wrażenie.

— Nakazane zostało jak najśpieszniejsze wyporządzenie zamku w Pau; domyślają się że to będzie miejsce pobytu Cesarzowej, podczas brania wód.

— Wiadomo, że Dekretem Stanów La Plata, po zaszłej tam rewolucyi zapadłym, rzeki Parana i Uraguay zostały otwarte dla handlu całego świata. Odebrano teraz wiadomości z okrętów francuzkich, na jednym z których pojechał

Naczelnik missyi francuzkiej w La Plata i Uraguay. Okręty nasze wszędzie od nadbrzeżnych mieszkańców najlepszego doznały przyjęcia. *(J. de S.-P.)*

LONDYN, *13 Maja*. Wczora, w Izbie Gmin, przypadał jeszcze pod rozprawy, które wszakże do żadnego nie doprowadziły wypadku, przedmiot o mniemanem przekupstwie deputowych irlandskich. Następnie Izba przeszła do rozbioru artykułów budżetu; wniosek P. Vansittart, o zredukowaniu do 1⅝ wysokości podatku od dochodów z dóbr ziemskich, został odrzucony 120 głosami przeciw 60.

Potém P. Gladstone rozwijał swój projekt ustanowienia podatku od wszelakich spadków bez różnicy majątku ruchomego i nieruchomego, który, podług tego Ministra w pięć lat przyniesie 2 miljony funtów sterlingów. Rozprawy odłożono na jutro.

— Depesza telegraficzna z Dublinu, z dnia 12 Maja, donosi o uroczystém otwarciu tam Wystawy Przemysłu, które było wspanialsze niż się spodziewano. Na otwarciu znajdowało się do 10,000 osob. Lord Namiestnik Irlandyi mianował *kawalerem* (knight) architekta Gmachu wystawy, Pana Benson i wyraził żal, że P. Dargan, któremu się należy pierwsza myśl urządzenia wystawy, a którego postępowanie prawdziwie obywatelskie, wszelkiej godne jest pochwały, odmówił tego zaszczytu, którego szafunek przywiązany jest do godności Vice-Króla Irlandyi. *(J. de S.-P.)*

MADRYT. Gazeta *Espana*, z dnia 8 Maja, zaprzecza najmocniej wiadomości jakoby P. Bermudez podawał się do dymissyi a Parlament miał być zwołany w Lipcu. Rząd, dodaje *Espana* nie naradzał się jeszcze nad kwestyą zwołania kortezów a w Gabinecie żadne rozróżnienie zdań miejsca nie miało. *(J. de S.-P.)*

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Gazeta Medyolańska dała teraz wiadomość o testamencie, zmarłego w dniu 18 Grudnia 1842 roku w Como, Professora Józefa Franka, sławnego przed laty mistrza sztuki lekarskiej w byłej szkole głównej Wileńskiej. Oprócz wielu dobroczynnych zapisów, które z rozmaitych powodów aż teraz na jaw wyszły, zostawił Uniwersytetowi Pawijskiemu swoję zamożną bibliotekę, swoje popiersie wybornej roboty Marchezego, popiersie swojego ojca (Piotra) i summę 160,000 lirów (32,000 r.) z zastrzeżeniem, aby za procenta od niej wydrukowano jego dzieła i exemplarz dawano corok pilnemu uczniowi, tudzież kupowano dzieła o medycynie praktycznej i anatomii patologicznej; szkole malarstwa w Pawii zapisał 30,000 lirów, na rozdawanie nagród za najlepsze roboty.

* * *

Z Berlina do Londynu. Urządzone na drodze z Berlina do Kolonii kurjerskie pociągi sprawiły że można w 5 dni odbyć podróż z Berlina do Londynu i na powrót. Wyjeżdżający o 7½ zrana, na 10-tą wieczorem staje w Kolonii. Ztamtąd o 11½ w nocy jedzie dalej i o południu przejeżdża francuzką granicę. W Lille je obiad i o 5-tej przybywa do Calais. Przeprawa przez kanał trwa do 7-ej, tak iż zawidna jeszcze można w Dover wysiąść na brzeg angielski, a ztamtąd na 11-tą wieczorem stanąć w Londynie. Cała przeto podróż zabiera tylko dwa dni i noc jednę. Niedogodność w tej podróży największa jest ta, że od Kolonii trzeba ciągle przesiadać się z jednych do drugich powozów. W samych Belgijach trzeba się przesiąść 5 razy i łatwo można się dostać na niewłaściwy pociąg, a we francuzkich hotelach starają się umyślnie przetrzymać podróżnego. Jazda na powrot z Londynu trwa nieco dłużej. Ruszywszy wieczorem o 9-ej, jadący przebywa kanał w nocy i o 2-ej zrana rusza dalej z Calais. O 1-ej po południu jest w Verviers, o 4-ej w Akwizgranie, o 6-ej wieczorem w Kolonii. Ztamtąd wyjechawszy o 8-ej, nazajutrz o 1-ej po południu staje w Berlinie. Jazda z Paryża do Londynu teraz regularnie trwa 11 godzin. *(Preuss. Zeit.)*

* * *

Maxymiljan Jakubowicz. Z gazet Warszawskich dowiadujemy się o zaszłej dnia 14 Kwietnia w Żytomierzu śmierci tego czcigodnego męża. Przeżył lat 68. Był jednym z pierwszych uczniów, których rozesłał po okręgu byłego Wileńskiego Uniwersytetu ś. p. Bogumił Groddeck dla zaszczepienia na nowo nauki języków starożytnych. Ostatecznie uczył w Krzemieńcu i w Moskwie. Przestajemy na tej krótkiej wzmiance, w nadziei, że ktoś z jego uczniów, kolegów, przyjaciół, udzieli nam dokładną o jego życiu i pracach wiadomość.

* * *

Ceny autografów. Zbiór zostawiony przez barona Tremont, prefekta z czasów Cesarstwa, sprzedaje się teraz więcej dającym w Paryżu. Autografy Lola-Montes i Pani Sand poszły po 12 franków; Pani Lafarge 14 fr.; Lapeyrouse 14 fr. 40 cent.; jener. Lafayette 19 fr.; Karola XII, 23 fr. 50 cent.; Bethovena 26 fr.; Bossueta 39 fr.; Ludwika XIV i Diderot po 40 fr.; Boileau 62 fr.; Cromvella 72 fr.; Franciszka I, 81 fr.; Lafontain'a 91 fr.; Newtona 97 fr.; Massillona 103 fr.; Shakespear'a 111 fr.; Benvenuto Cellini 122 fr.; Poussin'a 152 fr.; Ignacego Loyoli 180 fr.; Galileusza 206 fr.; Suworowa 215 fr.; Michała Anioła 309 fr.; Rafaela 350 fr.; za dziesięć kart kwitu pisanego po łacinie, z podpisem na każdej po jednej literze jak następuje: J. B. P. Molière, anglik jeden zapłacił 430 franków. *(Moniteur.)*

Позволяется печатать. 11 Мая 1853 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.